

РЕПУБЛИКА СРПСКА
ОПШТИНА МОДРИЧА-НАЧЕЛНИК
Општинска управа-Одјељење за
привреду и друштвене дјелатности

ИНФОРМАЦИЈА
о запошљавању на подручју општине, броју и структури
незапослених лица, потребним кадровима за развој општине

Модрича, октобар 2021.године

У В О Д

Висока стопа незапослености, како у Републици Српској тако и у нашој општини је већ дужи период актуелна и изазива велику пажњу.

Криза изазвана појавом новог вируса корона (*Covid-19*) је додатно отежала услове у области запошљавања и поставила пред руководства државе и општине огроман задатак како ублажити утицај и посљедице утицаја пандемије и како зауставити опадање запослености.

ЗАПОСЛЕНОСТ

По евиденцијама Пореске управе РС на подручју општине Модрича на крају 2020. године је било укупно 869 активних пословних субјеката (сједиште пословног субјекта у Модричи, пословне јединице пословних субјеката са сједиштем у Модричи и пословне јединице пословних субјеката са сједиштем изван општине Модрича), од чега су 451 предузетник, а 418 правна лица и 4513 запослених радника.

Број активних пословних субјеката је већи за 2 %, док је број запослених мањи за 251 радника или 5 % у односу на 2019. годину.

БРОЈ РЕГИСТРОВАНИХ ПОСЛОВНИХ СУБЈЕКТА И ЊИХОВИХ ЗАПОСЛЕНИХ

Р/Б	Н А З И В	Број регистрованих пословних субјеката		ИНД	Број запослених		ИНД
		2019	2020		2019	2020	
1.	Предузетници	447	451	101	982	928	95
2.	Правна лица	405	418	103	3782	3585	95
	УКУПНО	852	869	102	4764	4513	95

Извор: Пореска управа РС

Према извјештају Пореске управе РС током 2020. године највећем броју радника је престао радни однос у области производње обуће и одјеће, трговине, угоститељства, образовања, производње хљеба, производње рафинисаних нафтних деривата, друмског превоза робе.

Највећи број новозапослених радника је у области производње обуће и одјеће, трговине, угоститељства, образовања, грађевинарства, производње хљеба, друмског превоза робе, здравства.

У циљу смањења укупне незапослености Завод за запошљавање Републике Српске је и у 2020. години реализовао програме запошљавања и припреме за запошљавање појединих категорија незапослених лица.

По реализованим програмима на подручју општине Модрича су запослена укупно 24 лица за што је одобрено укупно 107.000 КМ.

Програм запошљавања и самозапошљавања циљних категорија у привреди у 2020. години

I Компонента: Финансирање запошљавања код послодаваца лица из циљне групе Програма – одобрени износ по запосленом лицу 4.000, 00 КМ

Р/Б	ПОСЛОДАВАЦ	Број запослених
1	"ТЕХНО ГРАД " д.о.о.	2
2	"TINK Company" д.о.о.	1
3	Студио "ARCHING"	1
4	"БРАЋА МИЋИЋ" д.о.о.	4
5	УР кафе бар "COLLORADO",	1
6	Занатско-трговинско оптичарска радња "НОВА ОПТИКА"	1
7	Занатска радња "ЦВЈЕТКОВИЋ"	1
8	Столарска радња "СТАНДАРД"	1
9	Занатско-трговинска радња "ТРЕФ-АС"	1
10	Занатско-трговинска радња "ВУЧИЈАК"	4
	УКУПНО	17

II Компонента: Финансирање самозапошљавања лица из циљне групе Програма - одобрени износ по незапосленом лицу 5.000, 00 КМ

Р/Б	САМОЗАПОСЛЕНА ЛИЦА	Број запослених
1		2

Програм финансирања запошљавања и самозапошљавања дјеце погинулих бораца, демобилисаних бораца и ратних војних инвалида ВРС у 2020. години

II Компонента: Финансирање самозапошљавања ратних војних инвалида и демобилисаних бораца ВРС - одобрени износ по незапосленом лицу 5.000, 00 КМ

Р/Б	САМОЗАПОСЛЕНА ЛИЦА	Број запослених
1		2

Програм подршке запошљавању младих са ВСС и ССС у статусу приправника у 2020. години

III Компонента: Финансирање плате након опорезивања за лица са ВСС без радног искуства - одобрени износ по запосленом лицу 6.600, 00 КМ

Р/Б	ПОСЛОДАВАЦ	Број запослених
1	ОШ „СУТЈЕСКА“	1
2	ЈЗУ Специјална болница за хроничну психијатрију Модрича	2
	УКУПНО	3

Општина Модрича је такође аплицирала за средства за запошљавање 6 приправника са ВСС, од чега је једно лице из компоненте I - дјеца погинулих бораца а 5 из компоненте III- лица са ВСС без радног искуства, али због недостатка средства није одобрен захтјев.

У наредној табели су приказани подаци о укупном броју лица која су брисана са евиденције Бироа ради запослења према степену стручне спреме као и струкама које су највише запошљаване у 2020. години:

Р/Б	СТЕПЕН СТРУЧНЕ СПРЕМЕ	СТРУКА (занимање)	Број запослених у струци	Укупно запослено у 2020.години
1.	НК	Без занимања		73
2.	ПК-НСС			5
		Грађевинари	2	
3.	КВ			214
		Трговци и сродни	38	
		Машинисти и механичари	34	
		Електричари и енергетичари	32	
		Металци	19	
		Кожари и сродни	16	
4.	ССС			174
		Финансијски радници и економисти	37	
		Здравствени радници	25	
		Гимназија	22	
		Пољопривредници	16	
		Електричари и енергетичари	16	
5.	ВКВ			3
		Механичари и машинисти	2	
6.	ВШС			2
		Текстилци	2	
7.	ВСС			107
		Разредна настава	16	
		Правници	12	
		Финансијски радници и економисти	12	
		Саобраћајни и сродни	7	
		Педагози и андрагози-енглески језик	5	
		УКУПНО		578

НЕЗАПОСЛЕНОСТ

На подручју општине Модрича, према евиденцији Завода за запошљавање РС, на крају 2020. године је било пријављено 1302 незапослена лица, што је 817 незапослена лица или 39 % мање него претходне године.

БРОЈ НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА

Р/Б	НАЗИВ	31.12. 2019.	31.12. 2020.	ИНД 4/3
1	2	3	4	5
1	Број незапослених	2119	1302	61

Извор података: Завод за запошљавање РС

Овакво стање није резултат повећаног запошљавања већ резултат вођења одвојених евиденција лица која траже запослење и лица која остварују нека друга права, те брисања лица са евиденције која се не јављају редовно на биро али дијелом и због одласка незапослених у друге државе ради запослења.

НАЗИВ	СТАЊЕ 31.12.2019.	НОВО- ПРИЈАВЉЕНИ У 2020.Г.	БРИСАНИ ЗБОГ ЗАПОСЛЕЊА У 2020.	БРИСАНИ ПО ДРУГОМ ОСНОВУ У 2020.	СТАЊЕ 31.12.2020.
Број незапослених	2119	1342	578	1584	1302

У току 2020. године на евиденцију Завода се пријавило 1342 нова лица, а у току исте године је брисано са евиденције 578 лица ради запослења.

Када се узме стање на крају 2019. и 2020. године број новопријављених и брисаних ради запослења у 2020. години произилази да је 1584 незапослена лица брисано по неком другом основу.

КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА

Р/Б	КВАЛИФИКАЦИОНА СТРУКТУРА	Број незапослених лица				ИНД 5/3
		31.12.2019.	%	31.12.2020.	%	
1	2	3	4	5	6	7
1	НК	585	27,6	264	20,3	45
2	ПК-НСС	31	1,5	12	0,9	39
3	КВ	729	34,4	440	33,8	60
4	ССС	574	27,1	417	32,0	73
5	ВКВ	7	0,3	5	0,4	71
6	ВШС	14	0,7	8	0,6	57
7	ВСС 180 ЕЦТС	1	0,0	23	1,8	2300
8	ВСС 240 ЕЦТС	172	8,1	124	9,5	72
9	МАСТЕР 300 ЕЦТС	4	0,2	6	0,5	150
10	МАГИСТРИ	2	0,1	2	0,2	100
11	ВСС 360 ЕЦТС	0	0,0	1	0,1	0
	УКУПНО	2119	100,0	1302	100,0	61

У квалификационој структури незапослених лица највећи број је КВ радника 440, затим лица са ССС 417 и НК радници 264. Укупно 65,8 % незапослених лица на евиденцији имају завршену трогодишњу или четворогодишњу средњу школу.

Укупно 156 лица или 12,1 % укупно незапослених су лица са завршеним најмање трогодишњим факултетом и више.

У односу на 2019. годину број ових лица је смањен, чему је свакако допринијело запошљавање приправника са ВСС по програму Завода за запошљавање.

СТАРОСНА СТРУКТУРА НЕЗАПОСЛЕНИХ ЛИЦА

Р/Б	СТАРОСНА СТРУКТУРА	Број незапослених лица	
		31.12.2020.	%
1	2	3	4
1	15-18	0	0
2	18-20	70	5,4
3	20-24	142	10,9
4	24-27	117	9,0
5	27-30	71	5,5
6	30-35	142	10,9
7	35-40	107	8,2
8	40-45	143	11,0
9	45-50	137	10,5
10	50-55	159	12,2
11	55-60	147	11,3
12	60-65	67	5,1
	УКУПНО	1302	100,0

Према старосној структури највише незапослених лица је старосне доби 50-55 година (159), а око 40 % незапослених лица је старости изнад 45 година односно лица из теже запошљиве категорије незапослених лица.

То су лица која немају услова за старосну пензију, а обзиром на године старости мало је послодаваца који ће их запослити у тој доби.

ПОТРЕБНИ КАДРОВИ ЗА РАЗВОЈ ОПШТИНЕ

На евиденцији Завода за запошљавање РС-Биро Модрича налази се значајан број квалификоване радне снаге разних занимања.

Приликом анкетирања привредника од стране Општинске управе и Бироа за запошљавање од високообразованих кадрова исказане су потребе за дипломираним инжењерима машинства, електротехнике, грађевинарства те инжењерима из области текстилне и кожарске производње и то су занимања која су дужи период дефицитарна.

Једна од примједби привредника на квалификована лица и лица са завршеним четворогодишњим средњим образовањем јесте недовољна практична обученост.

Према информацијама из Средњошколског центра Модрича већини струка и занимања се наизмјенично комбинује практична настава у школи и предузећу. Једино занимање аутоелектричари немају практичну наставу у школи, док занимања економске, електро и пољопривредне струке практичну наставу реализују само у школи.

Приликом планирања занимања за упис ученика у прве разреде средње школе поред заинтересованости ученика испитују се и потребе привреде.

У складу са чланом 63. став (2) Закона о средњем образовању и васпитању („Службени гласник Републике Српске“, број 41/18) Општина Модрича, као друштвени партнер даје мишљење на План уписа у први разред средњих школа а коначну сагласност даје Министарство просвјете и културе.

ЗАКЉУЧНА РАЗМАТРАЊА

На основу података приказаних у овој информацији евидентно је смањење броја запослених на подручју општине Модрича у односу на претходну годину.

Ниво привредне активности је такав да понекад не омогућава уписаност ни већ запослених радника, а неко веће запошљавање се не може ни замислити без отварања нових производних погона или проширења постојећих.

Знамо да највише радних мјеста отвара прерађивачка индустрија, а наша индустрија, посебно приватизована привредна друштва из мјесеца у мјесец смањују број радника.

Нова приватна привредна друштва не могу апсорбовати сва незапослена лица а нека производна привредна друштва набављају савременију опрему, те су производни процеси аутоматизовани и захтијевају далеко мањи број радника.

Из тог разлога све већи број незапослених лица, па чак и лица која напуштају посао одлази у земље Западне Европе у потрази за бољим условима рада и живота.

О одласку „трбухом за крухом“ размишља и све већи број младих људи, већ приликом уписа у средњу школу.

Све више ученика се образује за занимања за којима постоји изражена потреба у земљама Западне Европе. У школској 2021/2022. години чак 73 ученика основне школе из наше општине је уписало средњу школу у другим градовима. Тако је од планираног уписа 168 ученика у 7 одјељења уписано 119 ученика у 5 одјељења средње школе.

Да би се спријечио одлив радне снаге и уопште одлазак становништва из Модриче у наредном периоду ће се морати предузети мјере на јачању постојеће привреде али и стварању претпоставки и услова за долазак нових инвеститора и отварање нових радних мјеста.

Такође треба настојати да се у сарадњи са средњошколским центром и надлежним министарством планира упис и неких других тражених занатских занимања за којима постоји потражња у локалној привреди, те обезбиједе услови за квалитетнију практичну наставу.

Одјељење за привреду и
друштвене дјелатности